

Predikan, Nyårsbön, Nyårsafton, 101231, Värnamo kyrka

GT-läsning

Klagovisorna 3:22-26

Evangelieläsning

Lukasevangeliet 13:6-9

Efter varje år som gått ska året sammanfattas i olika sammanhang. Det är årskrönikor av olika slag på tv. Det är företag och föreningar som så småningom ska göra ett bokslut för året som gått. Vi själva ser tillbaka på vad vi gjort och vad som hänt i våra liv. Sammanfattningarna görs för att kunna se framåt på det nya. Årskrönikorna på tv leder vidare in i nuet. Företagens och föreningarnas bokslut avslöjar vad som var bra och vad som var brister och därför behöver förändras. Några av oss avger nyårslöften, för att visa att vi sett tillbaka och därför nu satt upp ett nytt mål för framtiden. Med allt det gamla, och med våra förväntningar, våra frågor, och säkert också farhågor inför framtiden och det nya året, möter vi som kristna nu Jesus i bön här i vår kyrka. Han ger oss en liknelse, som handlar om fikonträdet i vingården. En liknelse som vill göra det ännu tydligare för oss vem han är. En liknelse som vill hjälpa oss att se tydligare vilka vi själva är. En liknelse som vill göra det tydligare för oss hur viktigt det är att vi går in i framtiden tillsammans med honom.

När vi då hört liknelsen är det första vi måste konstatera att Jesus inte verkar vara någon hejare på marknadsekonomi. Här har vi en vingård. Vi har ett fikonträd, planterat i den allra bästa jorden, den jord som ju krävs i en vingård. Men fikonträdet bär ändå ingen frukt. Vingårdsägarens högst marknadsanpassade analys lyder således: ”Nu måste vi hugga bort det. Fikonträdet tar upp plats i onödan i min vingård, suger näring ur marken och från druvorna till ingen nytta. Som det är nu, står det helt enkelt i vägen för det goda jag vill odla. Om jag planterar ett nytt träd kommer jag att gå med vinst. Hur mycket förlust som helst klarar man inte. Då förintas man till slut.” Trots detta låter Jesus trädgårdsmästaren i sin liknelse vädja för trädet. Det verkar faktiskt inte riktigt klokt. Eller hur? Men det finurliga är att det trots allt ändå är detta som är det mest kärleksfulla, mot *oss*.

I liknelsen är Gud vingårdsägaren. Jesus är trädgårdsmästaren. Du och jag är fikonträdet. Gud, den Gud som skapat oss, och älskar oss, vill ge oss de allra bästa förutsättningar för livet och har gett oss en fantastisk jord att leva i och ta hand om.

När vi ser tillbaka på vårt år, kan vi med årskrönikor, med bokslut och med erfarenheterna från vårt eget liv se att människor, vi själva också, i år igen, i allra högsta grad *mest* levt för sin egen skull, för sig själva. Och nyårslöftena vi ger inatt, inför nästa år, kanske *också* handlar om oss själva: *Jag* ska sluta röka. *Jag* ska träna mer. *Jag* ska göra och lyckas med det och detta. För min *egen* skull. Makt och pengar har det gångna året återigen uppfyllt allas våra strävanden i stort eller i smått, eller i båda delarna. Så har det varit i länder, i företag och i våra egna liv. Livets okränkbara värde i *alla* lägen däremot, kärnfamiljens betydelse för trygghet i livet både för vuxna, ungdomar och barn, den kristna trons glada budskap, evangelium, om omvändelse, tro, kärlek, frälsning och evigt liv, det får man knappt ens prata om, åtminstone inte i det offentliga rummet, för det anses av många vara fult, ålderdomligt, moralistiskt och ibland till och med kränkande.

Men Gud vill att fikonträdet ska bära frukt. Gud har skapat oss och vet därför att han skapat oss för att fira gudstjänst och vara till för varandra. Det säger han i sitt ord. Gud vill att *vi* ska bära frukt. Ett träd bär aldrig frukt för sin egen skull. Ett träd bär frukten. Sedan är det någon annan som får nåden att plocka den och ta emot dess smak och dess välgörande kraft i sina liv. Vi är också kallade till att bära frukt för varandra, i ett liv i tro, i ett äktenskap, i en vänskapsrelation, i förhållande till dem vi har runt omkring oss, i vår närhet och i vår omvärld. Det är en värdefull uppgift. Men vi klarar den sådär. Ofta blir vi som fikonträdet. Fikonträdet i Jesu liknelse är *inte* dött, men det samlar kraften för sig själv, på bekostnad av vinplantorna. Det är något att tänka på, kanske speciellt för *oss*, du och jag, i vår del av världen, som lever långt över våra tillgångar på bekostnad av resten av världens människor.

Det är något att tänka på i en värld där antalet foster, *barn*, med downs syndrom som sorteras ut och dödas genom abort ökar och ökar. Det är något att tänka på i en värld där fler och fler barn och ungdomar får bära lidandet av spruckna äktenskap och relationer, och där den ständiga sexifieringen av samhället pågår. En utveckling där du och jag faktiskt *kan* göra skillnad. Det här är inte enbart vårt eget fel. Den kristna tron berättar att Gud har skapat världen god. Men vi är förledda av den personliga onskan, egoismen och girigheten, som är Guds fiende nummer 1. Och det är inget konstigt, för det tycks ju ha gått så bra för dem som strävat efter makt och pengar också det här året. Precis som alla andra år. En god Gud, en Gud som är allsmäktig, helig och kärleksfull, kan inte acceptera onskan och borde därför, på ett högst marknadsanpassat sätt, egentligen hugga bort oss och vår skadade värld. Ett träd som bara lever för sig själv kommer inte att bestå. Det *huggs* bort eftersom det tar *upp mark till ingen nytta*. Att till sist möta den oundvikliga, mänskliga döden alldeles själv, även om det är med pengar och makt, klarar ingen.

Men Guds plan från början var inte att vi skulle stryka med. Han har ju skapat *varje* människa i kärlek. Därför är Guds plan för att vända vårt öde och utplåna den personliga onskans makt över oss, Guds plan för att ge oss hopp och framtidstro, *inte* marknadsanpassad utan *finurlig*. Lärjungen Johannes skriver: *Så älskade Gud världen att han gav den sin ende son, för att de som tror på honom inte ska gå under utan ha evigt liv*. Just nu firar vi jul. Vi firar trädgårdsmästarens födelse. En trädgårdsmästare som vill ge oss uppskov, ytterligare ett år, nåd att få leva ett år till med våra liv så att vi kan bära Guds frukter. En trädgårdsmästare som vill varna, trösta, dela våra liv och ge oss förutsättning för att ta emot näring och kunna bära frukt för varandra. Vi får ett år till, inte för att ta upp plats och suga åt oss näring, utan för att bära frukt. Det är allvarligt och ansvarsfullt samtidigt som det är glädjerikt och härligt! *Jesus* har kommit för att vädja för oss, gräva runt oss, gräva bort onskans makt över oss, gödsla oss, ge oss näring i ordet, nattvarden och bönen, så att vi kan bära god frukt för varandra.

Sonen kommer för att gräva och gödsla. Sonen kommer för att offra sig och ge hela sitt liv för oss. Sonen kommer och gör skitgörat helt enkelt, det vi varken ville eller klarade av. Sonen säger till och med: *Fader, förlåt dem, de vet inte vad de gör*. Sonen ber för oss och säger: *Jag har gjort ditt namn känt för dem och skall göra det känt, för att den kärlek som du har älskat mig med skall vara i dem, och jag i dem*. Sonen ger oss nu ett nytt år av nya förutsättningar för att kunna ta emot Guds kärlek och kraft för att ge den vidare. Sonen ger oss ett nytt år så att vi kan vända om till honom.

Det kommer en tid när vi inte kommer att ha den möjligheten längre. Våra liv kommer att ha sitt slut. Vi vet inte riktigt när. Det är jobbigt. Det är jobbigt att veta så lite om det år som kommer. Samtidigt är detta faktum något som visar hur värdefulla våra liv är, redan nu, de är så värdefulla att vi inte har råd att skjuta upp allt viktigt till en annan dag. *Glädjen är* att vi nu firar den jul som pekar fram mot fastan, påsken och pingsten. *Glädjen är* att vi i våra liv, också 2011, hela tiden ställs inför erbjudandet om att se upp mot Jerusalem ditt Jesus gått för att dö på korset och uppstå igen för att sona världens synder, också våra. Varje ny morgon av våra liv kan vi se upp mot Jesu kors och den tomma graven. Vi får ett år till. Vi har alla möjligheter. Vi kan med fog lita på Herrens hjälp, även om det nya året kommer att innebära svårigheter för oss. Jesus går med. Han vill göra skitgörat. Han vill bära den smärta vi kommer att möta. Han vill i bönen få dela vår gråt, våra tankar och våra frågor. Han vill ge oss näring, och han vill dela vår jublande, uppriktiga glädje! Låt oss därför be:

Herre Jesus Kristus! Möt mig nu som den jag är. Håll mitt hjärta nära dig. Gör mig till den jag skall bli och lev i mig. Amen.